

Przed nami adwent

MARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO **RENATA JANIK** WRAZ Z ZARZĄDEM

ZAPRASZAJĄ NA

II ŚWIĘTOKRZYSKI JARMARK BOŻONARODZENIOWY

5-6-7 / XII / 2025
WOJEWÓDZKI DOM KULTURY W KIELCACH

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

WOJEWÓDZKI DOM KULTURY
IM. JÓZEEA PIŁSUDSKIEGO
W KIELCACH

SZCZEGÓŁOWY PROGRAM JARMARKU DOSTĘPNY NA STRONIE: WWW.WDK-KIELCE.PL

Przed nami adwent

Zbliża się Adwent, czyli czas radosnego oczekiwania na przyjście Pana Jezusa. W niedzielę (30 listopada) rozpocznie on nowy rok liturgiczny. W pierwszej części Adwentu – do 16 grudnia – przygotowujemy się do ostatecznego przyjścia Zbawiciela. Z kolei później wchodzimy w klimat przygotowania do Uroczystości Narodzenia Pańskiego. Pomagają nam w tym rekolekcje adwentowe, spowiedź, a także udział w roratach, czyli Mszach Świętych wotywnych o Najświętszej Maryi Pannie, które odprawiane są o świcie. Więcej o Adwencie przeczytacie na stronie 10. /mł/

Radni zdecydują o budżecie

18 grudnia kieleccy radni zdecydowali o przyjęciu bądź odrzuceniu planu budżetu na przyszły rok. Jego kształt poznaliśmy jednak długo wcześniej. Dochody zaplanowano na 2,3 mld zł, wydatki na 2,4 mld. W projekcie pojawił się też deficyt na kwotę 70 mln zł. – To budżet świadomy i pełen ograniczeń – twierdzi prezydent Agata Wojda. Najwięcej Ratusz wyda na oświatę, politykę społeczną i transport. Raty kredytów wyniosą 76,6 mln zł, a władze planują opłacić je wyemitowaniem nowych obligacji. Miasto nie planuje natomiast podwyżek podatków. W budżecie znalazły się pieniądze na inwestycje w tym m.in.: rewitalizacja Doliny Silnicy, inkubator California, termomodernizacje i kontynuacje programów drogowych. Będą też cięcia, m.in. w dotacjach i wsparciu seniorów. /mp/

Przynieś „Paczkę dla Rodaka”

Jedzenie z długim terminem przydatności do spożycia, wodę, słodycze, a nawet książki – wszystko to można przynosić do Starostwa Powiatowego w Kielcach, by włączyć się w akcję „Paczka dla Rodaka”. Początek tej inicjatywy sięga 2022 roku. Od tamtej pory władze powiatu, przed świętami Bożego Narodzenia i Wielkanocy, zachęcają do okazania wsparcia naszym rodakom z rejonu Wileńszczyzny. Wielu mieszkańcom tamtych terenów brakuje podstawowych artykułów żywnościowych, bywa że w domach nie ma dostępu do bieżącej wody. Artykuły można przynosić 2 grudnia, zbiórki prowadzą także starostwa w Jędrzejowie, Końskich, Włoszczowie i Opatowie. /ar/

Następny
tygodnik **eM**
7 grudnia
Zapraszamy do lektury!

Będzie zawrotka

Kierowcy korzystający z ul. Armii Krajowej od lat narzekają na konieczność nakładania niemal dwóch kilometrów, by zawrócić. Ma to się zmienić – Miejski Zarząd Dróg szuka wykonawcy projektu nowej zawrotki w rejonie wiaduktu na ul. Krakowskiej. Obecnie zawrócić można dopiero przy ul. Mielczarskiego. – Nowe rozwiązanie skróci trasę i usprawni ruch – mówi rzecznik MZD Marcin Januchta. Konieczna będzie także przebudowa oświetlenia i odwodnienia. Projekt powstanie w osiem miesięcy, a budowa ruszy na przełomie 2026 i 2027 roku. /mp/

reklama

KOŁDREX

Usługi
szycia kołder i poduszek
z pierzyn Klienta

Pranie pierza

Sprzedaż
puchowych kołder, poduszek

Tanio!

Zapraszamy tel. 534-222-122; www.koldrex.pl

Wydawca:

Radio eM Kielce
Kielce 107,9 FM
Włoszczowa 94,4 FM
Busko-Zdrój 91,8 FM
Święty Krzyż 91,3 FM

Redaktor naczelny:

ks. Karol Rasala
Z-cy redaktora naczelnego:
red. prowadzący Tomasz Natkaniec
Piotr Michalec
DTP: ARTGRAF Radosław Kaszyński

eM Reklama:

www.emkielce.pl/reklama
reklama@em.kielce.pl
tel. 41 368 07 17
facebook.com/radioemkielce
KONTAKT Z REDAKCJĄ: 41 368 04 61

ADRES REDAKCJI: Tygodnik eM Kielce

ul. Sienkiewicza 2, 25-333 Kielce
tel. 41 368 04 61
tygodnik@em.kielce.pl

*Redakcja nie ponosi odpowiedzialności
za treść reklam i ogłoszeń*

Nowe rezerwaty

Uroczysko Tumlińskie i Skarbowa Góra – to dwa nowe rezerwaty w województwie świętokrzyskim. Zarządzenie o ich utworzeniu podpisano w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Kielcach. Powstanie rezerwatów jest częścią inicjatywy „100 rezerwatów na 100-lecie Lasów Państwowych”. Ścisła ochrona zakłada rezygnację z aktywnych działań gospodarczych. W szczególnych sytuacjach ingerencja zostanie dopuszczona. Wszystko określi plan ochrony, który zostanie sporządzony. Rezerwat jest terenem wyłączonym ze zwiedzania, jednak regionalny dyrektor ochrony środowiska może określić miejsca, w których rekreacja jest dopuszczalna. /mł/

Znów popłynię NURT

Festiwal Form Dokumentalnych NURT odbędzie się w Kieleckim Centrum Kultury od 25 do 28 listopada. To 31. edycja wydarzenia, które w tym roku oferuje liczne nowości: panele, warsztaty oraz filmy poświęcone m.in. zdrowiu psychicznemu i wojnie na Wschodzie. Do konkursu zgłoszono ponad 160 produkcji, z których

wybrano 31 tytułów w dziewięciu blokach tematycznych, od historii, przez sprawy społeczne, po dokument śledczy i portrety wybitnych postaci. Najlepsza produkcja otrzyma nagrodę główną w wysokości 10 tysięcy złotych. Wstęp na wszystkie wydarzenia jest bezpłatny. /mk/

Czyj będzie teatr?

Ministerstwo Kultury chce przejąć Teatr im. Stefana Żeromskiego w Kielcach i przekształcić go w scenę narodową. Powodem działań resortu jest brak porozumienia z władzami województwa w sprawie powołania dyrektora oraz działania, które – zdaniem ministerstwa – obniżają rangę instytucji. Tymczasem marszałek Renata Janik odpowiada, że nie ma podstaw praw-

nych do samodzielnego przekazania teatru, ale sprawę przedstawi sejmikowi województwa, jak tylko ministerstwo przedstawi konkretną propozycję i zasady na jakiej placówka kultury mogłaby zostać przekazana /mk/

Broń się!

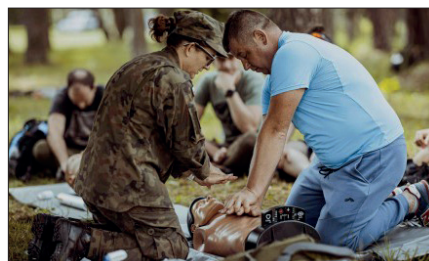
Jak zabezpieczyć swoją rodzinę w sytuacji kryzysowej? W jaki sposób używać gazu pieprzowego? Czego na pewno nie robić w przypadku ogłoszenia alarmu bombowego i konieczności ewakuacji? Tego wszystkiego mogli dowiedzieć się mieszkańcy Kielc podczas szkolenia z obrony cywilnej. Swoją wie-

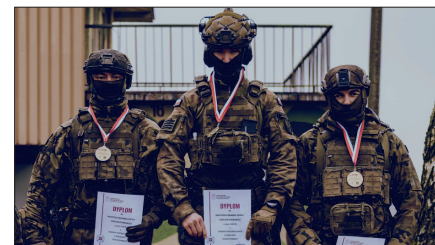
dzą i umiejętnościami podzielili się eksperci: Marek Miśko i Piotr Szalaty. – Pretekstem do organizacji tego typu szkoleń jest obowiązujący od trzech lat na terenie naszego kraju stopień alarmowy „Brawo”. Jest to drugi poziom w czterostopniowej skali, mówiący o podwyższonym zagrożeniu. Obecnie w Polsce według szacunków poprzedniego, jak i obecnego rządu, ryzyko wystąpienia zamachu terrorystycznego ocenia się nawet na ponad 90 procent – wyjaśnia Marek Miśko. /mk/

Będą „wGotowości”

Ministerstwo Obrony Narodowej oraz Sztab Generalny Wojska Polskiego uruchamiają program „wGotowości”. Szkolenia obronne dostępne odbędą się również w naszym województwie i wystartują już 23 listopada. Pierwsze zajęcia, przygotowane przez in-

struktorów 101 batalionu lekkiej piechoty, odbędą się na kieleckiej Bukówce. Kolejne – w Kielcach, zaplanowano na 7 i 10 grudnia. Szkolenia odbędą się również w Ostrowcu Świętokrzyskim – 29 listopada, 3 i 13 grudnia oraz w Sandomierzu – 26, 29 i 30 listopada. Program obejmuje instruktaż z zakresu między innymi przygotowania siebie i domu na sytuacje kryzysowe, zasad postępowania po ogłoszeniu sygnałów alarmowych, czy ewakuacji z budynków. Szkolenia są bezpłatne, zapisać się można poprzez aplikację mObywatel. /ar/

Strzelec super-wyborowy

Na poligonie Centrum Szkolenia Wojsk Obrony Terytorialnej odbyły się zawody, w których wzięli udział strzelcy wyborowi. Bezkonkurencyjny okazał się żołnierz z 10. Świętokrzyskiej Brygady Obrony Terytorialnej. Nasza drużyna zdobyła zaś drugie miejsce. Zmagania odbywały się w rejonie Torunia. Celem trzydniowych zawodów było wyłonienie najlepszego zespołu strzelców wyborowych WOT oraz sprawdzenie umiejętności bojowych. Żołnierze rywalizowali w zadaniach taktycznych i strzeleckich, obejmujących m.in.: rozpoznawanie sylwetek sprzętu wojskowego, namierzanie i określanie odległości różnymi metodami, ewakuację ранnego, zapamiętywanie przedmiotów, czy marsz na orientację. /mł/

Kawiarnia z pomocą

Przy ulicy Piotrkowskiej w Kielcach powstała wyjątkowa kawiarnia Manufaktura Pietraszki. W tym miejscu będzie można spróbować wyrobów przygotowanych przez uczestników Zakładu Aktywności Zawodowej. Każda kawa i smakołyk zakupiony w kawiarni będzie wspierał osoby z niepełnosprawnością. Jak mówi ksiądz Witold Janocha, prezes Fundacji Gramy z Tobą, ZAZ Manufaktura Pietraszki funkcjonuje już od pięciu lat, a powstanie kawiarni jest odpowiedzią na potrzeby mieszkańców. – Mam nadzie-

ję, że będzie to miejsce często odwiedzane przez kielczan. Każda wypita kawa czy kupione ciastko to wsparcie miejsc pracy dla osób z niepełnosprawnością. Dzięki temu możemy je utrzymywać – dodaje. /mk/

Powiedzieli „Gotów”

15 listopada, 32 osoby dołączyły do Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży diecezji kieleckiej. Uroczystość odbyła się w trakcie Mszy Świętej w Parafii św. Józefa Oblubieńca NMP w Bielnie, a Eucharystii przewodniczył Biskup Kielecki Jan Piotrowski. – Odpowiadacie „gotów”, na podjęcie drogi w Katolickim Stowarzyszeniu Młodzieży naszej diecezji. Ogarńmy Was wszystkich modlitwą – powiedział biskup kielecki Jan Piotrowski. KSM to stowarzyszenie zraszające ludzi młodych w wieku

od 14 do 30 lat, w naszej diecezji funkcjonuje ono od 31 lat. Członkowie stowarzyszenia organizują pielgrzymki, dni skupienia, drogi krzyżowe, konferencje. /ar/

Oddali krew

W kieleckim Urzędzie Miasta 12 listopada działał punkt poboru krwi dostępny dla urzędników i mieszkańców. Akcję, zorganizowaną wspólnie z Regionalnym Centrum Krwiodawstwa, przygotowano z powodu dużych braków krwi w regionie. – Regularnie organizujemy zbiórki, bo zapotrzebowanie jest ogromne – podkreśla sekretarz miasta Anna Dusza-Ciechanowska. Krew mogą oddawać pełnoletnie, zdrowe oso-

by ważące min. 50 kg; wiele schorzeń, jak ustaliliśmy nadciśnienie, nie wyklucza udziału. Frekwencja była wysoka. Dawcy podkreślali, że to niewielki wysiłek ratujący życie. Krwiodawcy w Kielcach otrzymują m.in. darmowy 30-dniowy bilet i dwa dni wolnego. /mp/

Wygrali... areszt i zarzuty

Do pięciu lat więzienia grozi mężczyznom, którzy z jednego ze sklepów w Kielcach ukradli zdrapek o wartości blisko 2000 złotych. Jeden ze sprawców starał się odwrócić uwagę personelu, a drugi zabrał ze sklepu okazały stos zdrapek. Następnego ranka 52-letni mieszkaniec podkieleckiej gminy, pojawił się ponownie w tym samym sklepie z nadzieją, że los się do niego uśmiechnął. Tym razem jednak czekała na niego nieco inna niespodzianka. Obsługa natychmiast rozpoznała mężczyznę i wezwała policję. Funkcjonariusze zatrzymali sprawcę kradzieży, a także jego kompana. /mł/

Nóż w Serce Łodzi

Złocisto-Krwici wracają do gry po przerwie reprezentacyjnej. W niedzielę, 23 listopada, kielczanie zmierzą się w Łodzi z Widzewem

w ramach 16. kolejki PKO BP Ekstraklasy. Koroniarze chcą przełamać impas, który aktualnie wynosi pięć meczów bez wygranej i który zepchnął ich na 9. lokatę w stawce. Ich rywalem będzie z kolei zespół notujący rozczarowujące 12. miejsce w tabeli. Czy Koroniarze wrócą na ścieżkę zwycięstw i zadadzą kolejny cios w Serce Łodzi, jak nazywany jest stadion Widzewa? Odpowiedź od godz. 17:30. Transmisja tej rywalizacji na antenach Radia eM Kielce. /mg/

Sprawdzają tory

Terytorialsi kontrolują najbardziej wrażliwe odcinki kolejowe w Kielcach. Akcja żołnierzy to pokłosie dwóch poważnych incydentów, do których doszło w ciągu ostatnich dni na linii Warszawa–Dorohusk. Jak przypomina por. Daniel Woś, rzecznik prasowy 10. Świętokrzyskiej Brygady Obrony Terytorialnej, do zdarzenia doszło w miejscowości Mika, w województwie mazowieckim. – Doszło tam do eksplozji ładunku wybuchowego, która uszkodziła tor kolejowy. Kilkadziesiąt kilometrów dalej, w okolicach stacji Gołęb w województwie lubelskim, pociąg pasażerski przewożący kilkuset podróżnych został zmuszony do gwałtownego hamowania z powodu uszkodzeń na linii kolejowej – mówi Woś. Obecnie, około 400 terytorialsów wspiera działania Służby Ochrony Kolei. Funkcjonariusze patrolują trakcje kolejowe, nasypy, mosty i przepusty oraz kontrolują strategiczne węzły i najbardziej wrażliwe odcinki kolejowe. /ar/

reklama

29.11.2025 / 17:30

#CoDwaToNieJeden

95 ZŁ

~~110 ZŁ~~

NORMALNY

60 ZŁ

~~70 ZŁ~~

ULGOWY

35 ZŁ

~~40 ZŁ~~

DZIECIĘCY

8.12.2025 / 19:00

BILETY.KORONA-KIELCE.PL

Będzie drogowy armagedon?

Wielokrotnie na łamach naszego tygodnika poruszaliśmy kwestie zatykającego się układu komunikacyjnego Kielc i coraz większych korków. W niedalekiej przyszłości może być jednak jeszcze gorzej. Może nas czekać prawdziwy armagedon

autor: **Maciej Piętka**

W najbliższych latach Kielce kompletnie zmienią swoje oblicze. Taki plan mają przynajmniej władze, które zamierzają zrealizować kilka kluczowych inwestycji. Droga S74, rewitalizacja Placu Wolności wraz z budową parkingu podziemnego, zmiany wokół dworca kolejowego, inkubator California czy kolejne remonty dróg w ramach projektu „Kielce bez dziur” – te wszystkie inwestycje docelowo mają rozwinąć miasto i poprawić w nim sytuację kierowców. No właśnie: „docelowo”, bo prace w każdym z wyżej wymienionych przypadków rozpoczną się w podobnym okresie, co rodzi pytania o potencjalne sparaliżowanie miasta.

TA BUDOWA ZAKORKUJE MIASTO

Największą drogową inwestycją będzie z pewnością budowa odcinka drogi S74 przebiegającego przez Kielce. Prace mają się rozpocząć na wiosnę przyszłego roku i według zapisów kontraktowych potrwają 19 miesięcy (choć są tacy, którzy uważają, że termin ten jest znacznie zaniżony). Wydaje się, że to właśnie

budowa kontrowersyjnej ekspresówki najbardziej wpłynie na ruch w mieście.

– Faktycznie, jeśli w Kielcach z jakiegoś powodu pojawią się gigantyczne korki, to będą one związane z budową S74. Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad będzie zamykać kolejne odcinki, co oczywiście spowoduje obciążenie dróg alternatywnych – przyznaje Łukasz Syska, zastępca prezydenta Kielc.

Mimo że władze Kielc nie mają wpływu na kształt ekspresówki ani sposób jej realizacji – tu wyłączny głos ma GDDKiA – chcą przygotować miasto na utrudnienia.

– Inwestycji o takim oddziaływaniu na transport w Kielcach nie było i pewnie już nie będzie. Przede wszystkim chcemy na bieżąco informować mieszkańców o tym, które odcinki będą wyłączane z ruchu. Do tego postawiliśmy wymóg, by wykonawca wykonał analizę, gdzie mogą pojechać samochody w ramach objazdów i które kluczowe skrzyżowania mogą się korkować – wyjaśnia Tomasz Zboch, dyrektor Biura Mobilności w Urzędzie Miasta.

Ze wstępnych analiz wynika, że budowa S74 spowoduje zwiększenie ruchu nie tylko na okolicznych ulicach. Korkować mogą się też Krakowska, Grunwaldzka czy Szajnowicza-Iwanowa.

AUTOBUSY POMOGĄ?!

W poradeniu sobie z kryzysem związanym z budową S74 pomóc mają... autobusy. To w nich władze upatrują szansy na to, by mieszkańcy nie stali w korkach.

– Zależy nam, aby GDDKiA zagwarantowała pełną przejezdność na osi północ-południe, tak, by na ulicy Warszawskiej, obok dwóch pasów dla samochodów, funkcjonował także zabezpieczony buspas. Analogiczne rozwiązania chcemy wprowadzić na al. Solidarności i ul. Zagnańskiej. Naszym celem jest to, by budowa nie odcięła północnej części miasta od centrum i południa. Stawiamy twarde warunki i wykonawca musi się do nich dostosować – deklaruje wiceprezydent Syska.

Być może więc autobusem będziemy w stanie dość łatwo poruszać się po mieście. Co jednak z kierowcami samochodów osobowych?

– Miasto organizuje transport zbiorowy i dopłaca do niego. Do tego jest to efektywniejsza forma. Autobusem podróżować może nawet do stu pasażerów. A żeby przewieźć tyle samo osób samochodami, potrzebowalibyśmy kilkadziesiąt aut, czyli około 350 metrów zajętego pasa. Autobus zajmie z kolei 19 metrów. To kolosalna różnica – uzupełnia dyrektor Zboch.

Z tak mocnym „postawieniem” na autobusy nie zgadzają się jednak niektórzy mieszkańcy i radni. Ci, którzy tak twierdzą, podkreślają, że dalej większość osób uczestniczących w ruchu drogowym korzysta z „osobówek” i to na ich komforcie powinny się skupić władze miasta.

– Jeśli jest grupa ludzi i ona jest zdecydowaną większością w mieście Kielce, która woli poruszać się samochodami osobowymi, to im również trzeba zapewnić odpowiednie warunki. Większość powinna decydować o tym, jak miasto jest kształtowane, oczywiście z uwzględnieniem potrzeb mniejszości. Mnie bardziej martwi to, co stanie się z mia-

stem po przeprowadzeniu niektórych inwestycji. Jeśli będą realizowane w taki sposób jak dotychczas, ulice będą węższe, mniej przejezdne i mniej przystosowane do kierowców, których w Kielcach jest zdecydowanie najwięcej – komentuje Marcin Stępniewski, przewodniczący klubu PiS w Radzie Miasta.

Podsumowując ten wątek, dochodzimy do krótkiego wniosku: budowa S74 raczej na pewno zakorkuje sporą część miasta. Pytanie tylko – którą i kiedy.

UWAGA: UBĘDZIE... PARKINGÓW

Wśród wyszczególnionych na początku tekstu inwestycji znalazły się dwie, które w przyszłości mają poprawić sytuację parkingową w mieście. Chodzi o rewitalizację Placu Wolności i budowę inkubatora California. W obu tych miejscach powstaną parkingi, które zwiększą liczbę dostępnych miejsc. Problem w tym, że to jedynie melodia przyszłości. Natomiast gdy już rozpoczną się prace mające poprawić sytuację parkingową, to... bardzo szybko mogą ją pogorszyć.

– Jeżeli wszystko pójdzie zgodnie z waszymi przewidywaniami (władz miasta, przyp. red.), zabijecie centrum pod względem komunikacyjno-parkingowym. Parking na ulicy Bodzentyńskiej już jest zamknięty. Jeżeli rozpoczniecie budowę California, to rozkopiecie w tym samym czasie jeden z większych parkingów, a następnie kolejne, bo wiadomo, że w trakcie tak dużych robót drogowych parkowanie będzie znacznie utrudnione. Zostaniemy bez żadnego parkingu w centrum – zaznacza Maciej Jakubczyk, radny niezrzeszony.

Problem dostrzegany jest również w Ratuszu.

– Same inwestycje nie są aż tak dużym obciążeniem dla ruchu w mieście. Sporym problemem będzie natomiast fakt, że będą one realizowane na działkach, gdzie do tej pory funkcjonowały parkingi. Chcę jednak podkreślić, że docelowo po zakończeniu prac miejsc parkingowych będzie więcej niż dotychczas – odpowiada Łukasz Syska, wiceprezydent Kielc. Jak w takim razie władze chcą zrekompensować mieszkańcom utratę miejsc na czas prowadzenia prac budowlanych? Głównie... informując ich o innych miejscach.

– Przy wjazdach do centrum ustawimy tablice pokazujące, gdzie są wolne, większe parkingi. Na przykład niewiele osób wie, że przy Placu Wolności jest duży, ogólnodostępny parking pod Filharmonią. Chcemy pokazać kierowcom takie możliwości, jeszcze zanim ruszą prace budowlane – dodaje Syska.

O kwestiach drogowo-parkingowych w Kielcach można by rozprawiać godzinami. Ale cóż, być może już wkrótce wszyscy przesiądziemy się na rowery i problem zniknie... ◀

reklama

**OKNA I DRZWI
NA KAŻDĄ KIESZEŃ**

Kielce ul. Mielczarskiego 63
tel. 662 291 099, 721 743 612
a.bednarczyk@abe.kielce.pl;
www.abe.kielce.pl

Kielce ul. Wspólna 6,
tel. 515 015 563, tel. 41 366 14 16
biuro@abe.kielce.pl
www.abe.kielce.pl

Zrób paczką paczkę!

autor: **Aleksandra Rękas**

Na stronie internetowej Szlachetnej Paczki pojawiła się lista rodzin, które w tym roku można wesprzeć. Ich potrzeby są bardzo różne, a w akcję może zaangażować się każdy z nas. Jak podkreśla Konrad Józwik, wolontariusz Szlachetnej Paczki, to dobry moment, by łączyć siły. I paczką – zrobić paczkę.

– Warto zorganizować się wśród znajomych, rodziny czy współpracowników. Wystarczy znaleźć rodzinę w swoim regionie, poznać jej historię i zacząć pomagać. Kluczowe jest zaspokojenie trzech podstawowych potrzeb. Mogą to być rzeczy bardzo różne: od sprzętów domowych, po żywność czy meble – wyjaśnia Józwik.

Dodaje, że wśród osób objętych pomocą są samotni rodzice, osoby starsze, chore i żyjące w trudnych warunkach.

– Baza rodzin została opublikowana 15 listopada i będzie na bieżąco aktualizowana. Gdy wybierzemy rodzinę, której historia nas poruszy, kupujemy niezbędne artykuły, pakujemy je i podczas Weekendu Cudów – 13 i 14 grudnia – dostarczamy do wyznaczonego magazynu. Stamtąd wolontariusze przewożą paczki bezpośrednio do potrzebujących. Zawsze towarzyszą temu wielkie emocje – podkreśla.

Szlachetna Paczka to ogólnopolski projekt, który łączy potrzebujące rodziny, wolontariuszy i darczyńców. Jak zaznaczają organizatorzy, często daje impuls do wyjścia z trudnej sytuacji i rozpoczęcia zmian. W całej Polsce, na dzień 17 listopada, na pomoc czeka 4645 rodzin. ◀

Co dalej z parkingiem?

autor: **Maciej Piętko**

Sprawa parkingu przy ul. św. Leonarda pojawiła się pod koniec wakacji. Firma PCWO Energy PV, ówczesny dzierżawca, urządziła tam parking wyłącznie dla swoich pracowników. Mieszkańcy, przyzwyczajeni do ogólnodostępnego terenu, po powrocie zastawali wezwania do zapłaty sięgające nawet tysiąca złotych. Skala oburzenia zmusiła Ratusz do

szybkiej reakcji i wypowiedzenia umowy. Ostatecznie 31 października działka wróciła do zasobów miasta. Co dalej z tym terenem?

– Prowadzimy rozmowy ze Świętokrzyskim Centrum Ratownictwa Medycznego i Transportu Sanitarnego, które jest zainteresowane przejęciem działki. Do czasu finalizacji rozmów parkingiem będzie zarządzać Rejonowe Przedsiębiorstwo Zieleni i Usług Komunalnych, a opłaty pozostają zbliżone do tych na innych parkingach tej jednostki – informuje Łukasz Syska, zastępca prezydenta Kielc. Pogotowie przy ul. św. Leonarda podlega Urzędowi Marszałkowskiemu, więc niewykluczone, że samorządy dokonają wymiany gruntów.

– Jesteśmy pozytywnie nastawieni do przekazania terenu pogotowiu, ale warunkiem jest równoważna wymiana nieruchomości. Czekamy na listę propozycji ze strony województwa. Liczę, że transakcja zakończy się z korzyścią dla obu stron – dodaje Syska.

Wymiana ma zostać sfinalizowana w ciągu kilku najbliższych miesięcy. Ratusz podkreśla, że priorytetem jest przywrócenie terenowi jasnego statusu i zapewnienie mieszkańcom pewności co do obowiązujących zasad parkowania – niezależnie od przyszłego zarządcy. ◀

autor: **Aleksandra Rękas**

Przypomnijmy, że na początku tego roku silny wiatr uszkodził nie tylko konstrukcję naszej szopki, ale i figury – z wyjątkiem małego Jezusa. Nie możemy jednak pozwolić, by w kieleckiej scenerii zabrakło pięknego, staropolskiego Przedstawienia Narodzenia Pańskiego. Razem możemy odbudować szopkę!

Dzięki Waszej hojności na nasze konto wpłynęło dokładnie 1913 złotych. Serdecznie dziękujemy każdemu darczyńcy z osobna. To: Tadeusz, Monika, Filip, Bożenna i Tadeusz, Teresa Barbara, Teodora, Maria, Agnieszka, Halina, Magdalena, Krystyna, Robert, Jerzy, Krystyna, Kamil, Teresa, Katarzyna, Ryszard, Beata, A.K., Piotr, Józef, Grażyna, Banasik, Barbara, Małgorzata, Andrzej, Norbert, Kamila, Katarzyna. Wspieracie nas również na portalu Partonite. Tam, na odbudowę szopki udało nam się zbierać 2730 złotych. Pięknie dziękujemy wszystkim, którzy wsparli naszą zbiórkę. To:

Agnieszka Janecka, Beata Pytlewska, Elżbieta Frankiewicz, Maria i Czesław Bernat, Patrycja Gajewska, Sylwia i Norbert Mazur, Anna Kowalska, Karolina Witecka, Karolina Bugajska, Władysław Kołomański, Małgorzata Grodzicka, Anna Kropisz, Paweł Pańczyk, Izabela Wojsa, Jacek Maj, Piotr Michalec, Mariusz Witecki, Marek Gawecki, Marysia Pi, Ewa Perczak, Alina Rzońca, Norbert Sierpień.

Nie zabrakło także anonimowych wpłat. Łącznie udało się nam zebrać już 4643 złote (stan na 19 listopada). Jeszcze raz dziękujemy za każdy, nawet najmniejszy dar serca.

Nr rachunku: 18 1910 1048 2782 9908 8260 0002

Radio eM Kielce, ul. Sienkiewicza 2, 25-333 Kielce

Tytułem: Darowizna na cele kultu religijnego – odbudowa szopki bożonarodzeniowej

Osoby, które chciałyby pozostać anonimowe, prosimy o zaznaczenie tej informacji na przekazie.

DOWÓD/POKWITOWANIE DLA ZLECENIODAWCY	nr rachunku odbiorcy 18 1910 1048 2782 9908 8260 0002	
	odbiorca: RADIO EM KIELCE 25-333 KIELCE UL. SIENKIEWICZA 2	
	kwota:	
	zleceniodawca:	
	tytułem:	
	stempel dzienny	
	opłata:	
	nazwa odbiorcy RADIO EM KIELCE	
	nazwa odbiorcy od: 25-333 KIELCE UL. SIENKIEWICZA 2	
	nr rachunku odbiorcy 18 1910 1048 2782 9908 8260 0002	
waluta W X PLN		
kwota		
nr rachunku zleceniodawcy (przelew) / kwota słownie (wpłata)		
nazwa zleceniodawcy		
nazwa zleceniodawcy c.d.		
tytułem DAROWIZNA NA CELE KULTU RELIGIJNEGO		
tytułem od.		
06		
Opłata:		
pieczęć, data i podpis(y) zleceniodawcy		

DRUK WYGENEROWANO ZA POMOCĄ: www.dmr.vot.pl/posk

W oczekiwaniu na Zbawiciela

Już w najbliższą niedzielę (30 listopada) rozpoczniemy Adwent. To bardzo ważny czas, podczas którego przygotowujemy się nie tylko do Uroczystości Narodzenia Pańskiego, ale również do ostatecznego przyjścia Chrystusa na końcu czasów. Co zrobić, aby ten okres liturgiczny przeżyć w owocny sposób?

autor: **Michał Łosiak**

„Liturgia budzi w nas świadomość grzechów, których nędznie dopuściliśmy się, i upomina nas, abyśmy, okiełzawszy pożądlivość i posługując się dobrowolnym umartwieniem ciała, skupili się w pobożnym rozmyślaniu i przejęli się żywym pragnieniem powrotu do Boga, który sam jeden może nas uwolnić swą łaską od zmały występku i od żalosnych nieszczęść, które z nich wynikają”, tak w encyklice *Mediator Dei et Hominum* opisywał Adwent papież Pius XII.

CZAS NAPRAWY

Do refleksji nad swoją duchową kondycją Adwent zachęca już samym umiejscowieniem w kalendarzu. Rozpoczyna on bowiem rok liturgiczny, pozwalając od nowa przeżywać historię naszego zbawienia. Od 17 grudnia jest to czas przygotowania do Uroczystości Narodzenia Pańskiego, ale jego pierwsze dni – o czym nieraz zapominamy – to okres przygotowania do powtórnego przyjścia Chrystusa w chwale.

– Wymiar liturgiczny bardzo mocno podkreślają czytania, nawiązujące do zapowiedzi przyjścia Mesjasza. Mówią one o tym, że wyprowadzi on ludzkość z grzechów i da szansę życia wiecznego. Adwent to także czas pewnej czujności w relacji z Panem Bogiem. Pomaga nam w tym modlitwa –

podkreśla ks. Marian Fatyga, proboszcz parafii Niepokalanego Serca Najświętszej Maryi Panny w Kielcach.

Nieodłącznym, a zarazem najbardziej kojarzącym się z Adwentem elementem są roraty, czyli Msze Święte wotywnie o Najświętszej Maryi Pannie odprawiane o świcie.

– Mają one swój wymiar mocno wpisany w czas radosnego oczekiwania. Przychodzimy, gdy jeszcze jest zmrok, i w trakcie liturgii witamy światło, które symbolizuje Chrystusa. To również okazja do przekazywania wiary i tradycji dzieciom – dodaje ks. Marian Fatyga.

Adwent to także moment zatrzymania się i przeżywania rekolekcji, które prowadzą do nawrócenia oraz sakramentu pokuty i pojednania.

– Dzisiaj w świecie komercji, gdzie praktycznie już po Wszystkich Świętych w naszych sklepach rozpoczyna się czas świąteczny, apeluję, aby powstrzymać się, by umieć czekać na ten czas Bożego Narodzenia, by bardziej jeszcze cieszyć się ze spotkania Jezusa. Pięknym znakiem jest tutaj kalendarz adwentowy. Ciekawym zwyczajem może być zaś odkładanie małego źdźbła trawy za każdy dobry uczynek. Posłuży ono później za siano dla Pana Jezusa. W trzecią niedzielę Adwentu dzieci przynoszą zaś do kościołów przygotowane figurki Dzieciątka do swoich szopek – podkreśla kapłan.

NAWRÓCENIE I POMOC

Adwent może być również okazją do pomocy. Zachęca do tego Caritas Diecezji Kieleckiej poprzez akcję Wigilijne Dzieło Pomocy Dzieciom.

– Jej symbolem jest wszystkim dobrze znana świeca do nabycia na stół wigilijny. Dochód przeznaczony jest na dożywianie i organizację wypoczynku dla dzieci z ubogich rodzin. Już od pierwszej niedzieli Adwentu będą one dostępne w naszych parafiach – tłumaczy ks. Krzysztof Banasik, wicedyrektor Caritas Diecezji Kieleckiej.

Z kolei 5 i 6 grudnia organizacja będzie prowadziła zbiórkę żywności pod hasłem „Tak, pomagam” w wielu sklepach naszej diecezji. Możemy wówczas przekazać wolontariuszom produkty żywnościowe. Zostaną one dostarczone w paczkach do najbardziej potrzebujących i osobom w kryzysie bezdomności. Zaplanowano również tradycyjną Wigilię dla ubogich i bezdomnych już 23 grudnia w Wojewódzkim Domu Kultury w Kielcach. ◀

Pomiary temperatury i wilgotności powietrza w laboratoriach Głównego Urzędu Miar

Fundusze Europejskie

Temperatura nieustannie wpływa na otaczający nas świat. Zakres ekstremalnych temperatur jakie możemy wygenerować w Laboratorium Termometrii Świętokrzyskiego Kampusu Laboratoryjnego GUM dla powietrza jest od -90°C do 180°C . Realizacja temperatur powietrza odbywa się w komorach klimatycznych, które również mają regulację wilgotności względnej w całym zakresie do 98 %rh. W SKLGUM dysponujemy komorami klimatycznymi o objętości od ok. 300 l do 2500 l. Dzięki bezpośredniemu pomiarowi temperatury powietrza i temperatury punktu rosy możemy dokładnie wyznaczyć wilgotność względną. Wielkość ta mówi nam, jaka jest zawartość pary wodnej w powietrzu względem maksymalnej ilości jaką możemy tam umieścić w danej temperaturze. W komorach klimatycznych przeprowadzane są badania różnego rodzaju sprzętu pomiarowego. Badamy wpływ temperatury i wilgotności względnej na inne wielkości pomiarowe np. elektryczne. Dzięki dużej objętości przestrzeni pomiarowej wewnątrz komór możemy badać wpływ temperatury i zawartości pary wodnej w powietrzu na różnego rodzaju materiały: budowlane, izolacyjne lub elektroniczne.

Oprócz testowania przyrządów pomiarowych oraz narażania na odpowiednie warunki gotowych materiałów możemy również w Laboratorium Termometrii SKLGUM badać właściwości materiałów takie jak: dyfuzyjność cieplna, przewodnictwo cieplne, ciepło właściwe materiałów, rozszerzalność cieplną. Tak np. możemy udzielić odpowiedzi, jak szybko dany materiał reaguje na zmianę temperatury, jaka jest zdolność materiału do przenoszenia ciepła, a także, jak pod wpływem temperatury zmienia się długość lub objętość materiału. Dla przykładu przewodność cieplna – transport energii w postaci ciepła dla izolacji próżniowej wynosi $0,001\text{ W/mK}$, natomiast dla dia-

mentu jest to wartość ok. 2000 W/mK , grafenu ok. 5000 W/mK . Przewodność cieplną możemy wyznaczyć w zakresie temperatur od temperatury pokojowej do 2000°C .

Z ekstremalnymi temperaturami miał również styczność dr Sławosz Uznański-Wiśniewski podczas swojej misji kosmicznej. W sposób pośredni tzn. statek na orbicie znajdował się w próżni, gdzie zakres temperatur jest bardzo szeroki od ok. -200°C do 150°C , w zależności od promieniowania cieplnego pochodzącego od Słońca. Oraz w sposób bezpośredni, poprzez warunki jakie panowały wewnątrz statku, zbliżone do warunków laboratoryjnych tj. temperatura ok. 23°C oraz bardzo niska wilgotność względna rzędu kilku procent.

Podczas misji kosmicznej dr Sławosz Uznański-Wiśniewski obserwował wpływ temperatury na materiały i konstrukcję stacji kosmicznej. Stacja na orbicie narażona była na temperatury z przedziału od -150°C do 150°C . Dlatego bardzo istotnym elementem był dobór odpowiednich materiałów konstrukcyjnych i izolacyjnych, a także zastosowania odpowiednich połączeń. Podczas czasu przeznaczonego na sen, regenerację organizmu, bardzo dobrze słyszalne były różnego rodzaju dźwięki i traski – były to odgłosy pracujących materiałów narażonych na powyższe temperatury. W końcowym etapie misji tj. podczas lądowania kapsuła kosmiczna jest rozgrzewana do bardzo wysokich temperatur z przedziału od 1500°C do 2000°C .

Zakres badań prowadzonych w Laboratorium Termometrii Świętokrzyskiego Kampusu Laboratoryjnego jest bardzo szeroki: od narażeń temperaturowych i wilgotnościowych poprzez badania właściwości izolacyjnych materiałów konstrukcyjnych, co również ma zastosowanie w misjach kosmicznych.

Nie mają lęku wysokości

Ratują ludzi i zwierzęta z wysokich budynków, drzew, kominów, kamieniołomów. Nie strasza im wspinaczka na duże wysokości pod presją czasu i... ogromna odpowiedzialność. Strażacy ze Specjalistycznej Grupy Ratownictwa Wysokościowego to ludzie od zadań specjalnych

autor: Aleksandra Rękas

Specjalistyczna Grupa Ratownictwa Wysokościowego działa w ramach Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej nr 3 w Kielcach i funkcjonuje od 1997 roku. Od tamtej pory, strażacy brali udział w około czterystu akcjach, a rocznie zdarzeń jest mniej więcej 20.

JEDYNA W WOJEWÓDZTWIE

Wspomniana grupa to jedyna tego typu formacja w województwie świętokrzyskim. Jak mówi mł. bryg. Marek Dyk, dowódca Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej nr 3 w Kielcach i jednocześnie dowódca Specjalistycznej Grupy Ratownictwa Wysokościowego, strażacy należący do grupy podejmują działania tam, gdzie standardowy sprzęt będący na wyposażeniu jednostek ratowniczo-gaśniczych nie ma zastosowania.

– Chodzi o miejsca, które są poza zasięgiem drabin, podnośników. Nasza grupa wyposażona jest w liny i sprzęt alpinistyczny, który umożliwia prowadzenie działań na wysokości. Często miejscem naszych interwencji są kamieniołomy na Kadzielni, Ślichowicach i Wietrzni. Przez nieuwagę, może tam dojść do zsunęcia się i zatrzymania na półce skalnej. Wtedy konieczna

jest szybka a zarazem precyzyjna akcja by dotrzeć do osoby i zwieźć ją na poziom terenu – mówi mł. bryg. Marek Dyk. A takie akcje są nie tylko wymagające fizycznie, ale i niebezpieczne. Strażacy z grupy wysokościowej muszą więc nieustannie szkolić się i podnosić swoje kwalifikacje.

– Nauka rozpoczyna się tak naprawdę od przyjęcia do służby. Jeżeli strażak wyrazi chęć uczestnictwa w grupie, wysyłany jest na szkolenie specjalistyczne na młodszego ratownika wysokościowego ksrsg - tzw. szkolenie wstępne. Kandydaci dowiadują się na nim jak prawidłowo zbudować stanowiska, węzły oraz jak poruszać się po linach. To trudne ćwiczenia, które obejmują również wymagający test ze sprawności fizycznej. Jeśli szkolenie zakończone jest zdaniem egzaminem, kandydat zostaje przyjęty do grupy, ale jeszcze nie może brać czynnego udziału w działaniach ratowniczych. Dopiero po ukończeniu kolejnego specjalistycznego szkolenia na ratownika wysokościowego ksrsg jest pełnoprawnym członkiem grupy takiej specjalności – wyjaśnia strażak.

JASKINIE, SZTOLNIE, KOMINY...

Jak zauważa dowódca grupy wysokościowej, na terenie naszego województwa nie brakuje miejsc które mogą generować interwencje strażaków.

– To na przykład sztolnie pogórnice oraz jaskinie. Niektórzy członkowie naszej grupy mają ukończony kurs taternictwa jaskiniowego, który dobrze przygotowuje do tego typu wymagających akcji. Działania w takich miejscach są naprawdę trudne. W tego typu obiektach osoby przez nie zachowanie ostrożności mogą spaść, zsunąć się a w konsekwencji złamać kończynę lub odnieść inne obrażenia ciała. Ale nie brakuje też zdarzeń związanych ze studniami: w ciągu roku, połowa naszych interwencji dotyczy ewakuowania ze studni zwierząt lub ludzi – wyjaśnia dowódca.

Jak zauważa, podczas takich zdarzeń w grę wchodzi życie i zdrowie poszkodowanych osób lub zwierząt.

– Pamiętam jedno, wyjątkowo trudną interwencję. Osoba w wieku około 20 lat zsunęła się z wierzchołka góry i zatrzymała na niewielkiej półce skalnej, jednak nadal powoli zsuwała się w dół. Konieczne były bardzo szybkie i precyzyjne działania. Strażak pod presją czasu musiał przygotować stanowisko i szybko zjechać do poszkodowanej osoby. Ratownik zdążył w ostatniej chwili chwycić osobę aby się nie zsunęła w dół – opowiada Dyk.

W trakcie takich działań strażak musi działać dokładnie i precyzyjnie, ale niemalże automatycznie.

– Wtedy nie ma czasu na zastanawianie się. Przyjeżdżamy, rozpoznajemy teren i przystępujemy do działań. Ratownik na wysokości musi zapewnić bezpieczeństwo sobie i osobie, którą ewakuje. Jeden błąd może skończyć się tragedią – kwituje. Około dziesięciu procent wszystkich interwencji strażaków z grupy wysokościowej stanowią interwencje z udziałem zwierząt. ◀

Oszuści nie próżnują

Ostatnio pukają do drzwi mieszkań, podają się za przedstawicieli różnych instytucji i firm i usiłują ukraść oszczędności. Do kieleckich policjantów trafia coraz więcej tego typu zgłoszeń

autor: **Aleksandra Rękas**

Co nie znaczy, że złodzieje nie stosują starych, sprawdzonych metod. Wciąż popularne są także „tradycyjne” oszustwa – na policjanta, wnuczkę czy pracownika banku. Ale po kolei. Od początku tego roku na terenie województwa świętokrzyskiego doszło do 162 udanych oszustw. Było również 50 przypadków, w których mieszkańcy zorientowali się, że mogą rozmawiać z przestępcami i nie dali się zwieść.

ATAK DOMOKRĄŻCÓW

Jak mówi st. asp. Jacek Borek z zespołu prasowego Komendy Miejskiej Policji w Kielcach, oszuści, wykorzystując ufność – najczęściej osób starszych – wchodzą do ich mieszkań i odwracają uwagę domowników. Wszystko po to, by mieć czas na splądrowanie lokalu.

– Przestępcy podszywają się na przykład pod pracowników administracji lub spółdzielni mieszkaniowej. Twierdzą, że muszą sprawdzić stan instalacji gazowej, wodnej lub elektrycznej. Z kolei fałszywi przedstawiciele firm energetycznych, telekomunikacyjnych czy operatorów telewizji kablowej proponują „aktualizację umowy” lub „korzystniejszą ofertę” – wyjaśnia policjant.

Nie brakuje przypadków podszywania się pod pracowników opieki społecznej czy organizacji charytatywnych. Oszuści zwykle proszą wtedy o datki i dane osobowe.

– Zawsze sprawdzaj tożsamość osoby stojącej pod drzwiami. Poproś o okazanie legitymacji lub identyfikatora służbowego – przez zamknięte drzwi lub wizjer. Nie otwieraj automatycznie i nie wpuszczaj nieznajomych – radzi Borek.

Zawsze warto zadzwonić do instytucji, w której rzekomo pracuje przybysz. Oszuści często stosują presję – mówią, że „to pilne” albo że „trzeba natychmiast podpisać dokumen-

ty”. Warto zaalarmować swoich bliskich, szczególnie osoby starsze.

NA POLICJANTA, WNUCZKA, PRACOWNIKA...

Nie brakuje również wyłudzeń doskonale znanymi funkcjonariuszom metodami: „na policjanta” czy „na wnuczkę”. Wszystkie te sposoby łączy silne oddziaływanie na emocje. – Oszust przedstawia się na przykład jako członek rodziny i opowiada, że uległ wypadkowi lub jest jego sprawcą. Zawsze chodzi o pieniądze – to element stały. Gotówka jest tu jedynym sposobem na wyjście z opresji. Niezwykle istotny jest czas – oszuści zwykle wręcz bombardują telefonami swoją ofiarę, by spotęgować emocje i zablokować możliwość zweryfikowania historii – tłumaczy asp. Maciej Ślusarczyk z Komendy Wojewódzkiej Policji w Kielcach.

Najlepszą reakcją jest przerwanie rozmowy i próba kontaktu z członkiem rodziny. Jeśli okaże się, że wcześniej rozmawialiśmy z oszustem, należy jak najszybciej powiadomić policję. Kolejny sposób to metoda „na policjanta”. Tu mamy do czynienia z fałszywym stróżem prawa, który najczęściej dzwoni i informuje, że pieniądze zgromadzone na naszym koncie są w jakiś sposób zagrożone. By je zabezpieczyć, trzeba rzekomo przelać je na inne, „bezpieczne” konto. Bardzo często zamiast fałszywego policjanta kontaktuje się telefonicznie „prokurator” albo „pracownik banku”. Nierzadko po odbiór gotówki zgłasza się „kurier”, a osoba, która pada ofiarą przestępców, wierzy, że w ten sposób pomaga stróżom prawa.

Od początku tego roku mieszkańcy województwa świętokrzyskiego stracili w wyniku oszustw trzy i pół miliona złotych. W tę liczbę nie wliczają się przestępstwa dokonane w sieci. ◀

ŚWIATOWY DZIEŃ WCZEŚNIAKA W WSZZ W KIELCACH! PRZEKAZANO SPRZĘT ZA PONAD PÓŁ MILIONA ZŁOTYCH!

Światowy Dzień Wcześnieika w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Kielcach upłynął pod znakiem wzruszeń, nadziei i konkretnego wsparcia. Do Klinicznego Oddziału Neonatologii trafił najnowocześniejszy sprzęt o wartości 565 tys. zł, zakupiony dzięki dotacji z budżetu Samorządu Województwa Świętokrzyskiego.

Obchody Światowego Dnia Wcześnieika w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Kielcach.

Wizyta marszałek Renaty Janik i wicemarszałka Marka Bogusławskiego była okazją nie tylko do spotkań z rodzicami i personelem, ale przede wszystkim do prezentacji inwestycji, które realnie zwiększają szanse najmniejszych pacjentów. Dwa hybrydowe inkubatory i dwa specjalistyczne stanowiska do resuscytacji noworodków mają wzmocnić opiekę nad wcześniakami z całego regionu.

– Inwestycje w sprzęt to tylko część szerokiej polityki wsparcia rodzin. Dbamy o to, by cały proces narodzin był bezpieczny i nowoczesny – od budowy sali porodowej po remonty oddziałów. Symbolem tej troski jest także „Świętokrzyska Wyprawka dla Malucha”, która przypomina, jak wielką wartością jest rodzicielstwo – podkreśliła marszałek Renata Janik.

Łączna wartość tegorocznych zakupów wyniosła 565 971 zł, w tym: 318 621 zł – dwa inkubatory hybrydowe Babyleo oraz 247 350 zł – dwa stanowiska do resuscytacji Babyroo.

Nowe inkubatory zapewniają stabilną temperaturę dzięki trzem zsynchronizowanym źródłom ciepła, mogą pełnić funkcję urządzeń transportowych i minimalizują stres bodźcowy, monitorując światło i dźwięk. Umożliwiają także muzykoterapię oraz odtwarzanie głosu rodzica, wspierając rozwój wcześniaków. System nawilżania ogranicza ryzyko zakażeń,

co jest kluczowe w terapii skrajnie niedojrzałych dzieci.

Stanowiska Babyroo pozwalają na przeprowadzenie resuscytacji noworodków zgodnie z najwyższymi standardami. Wyposażono je m.in. w podwójny system ogrzewania, moduł resuscytacyjny z mieszalnikami gazów oraz kardiomonitor.

– W imieniu Samorządu Województwa dziękuję personelowi za empatię i profesjonalizm, a rodzicom wcześniaków za ogromną siłę i wiarę. Będziemy konsekwentnie inwestować w opiekę okołoporodową, bo robimy to dla przyszłości regionu – mówił wicemarszałek Marek Bogusławski.

W wydarzeniu uczestniczyli również dyrektor WSZZ Marcin Martyniak oraz kierownik Kliniki Neonatologii lek. med. Grażyna Pazera.

Ostatnie lata to w szpitalu czas intensywnych inwestycji. Powstała nowoczesna sala porodowa łącząca komfort z najwyższym standardem opieki, a kolejnym etapem jest remont połączonego z nią starego oddziału położniczego. Dzięki temu cały proces narodzin ma odbywać się w bezpiecznym, przyjaznym i kompleksowo wyposażonym środowisku.

Na zdjęciu od prawej marszałek Renata Janik oraz kierownik Kliniki Neonatologii lek. med. Grażyna Pazera.

Piekarnia R. Dobrowolski

Najstarszy Zakład Rzemieślniczy w Kielcach

PROWADZONA PRZEZ TRZECIE POKOLENIE MISTRZÓW PIEKARSTWA

Rok zał. 1946

**pieczywo według receptury
niezmienionej przez 79 lat**

*Pieczywo pszenne, bułki wytwarzane
dwufazowo na podmłódzie.*

**bez polepszaczy • bez konserwantów
bez barwników • bez spulchniaczy**

Bez tłuszczów trans!

Skuteczna reklama

tygodnik

Więcej za mniej
reklama w niskiej cenie

Największa bezpłatna
gazeta w naszym regionie

Ponad 200 punktów dystrybucji
to większa skuteczność reklamy

Zapytaj o ofertę dla Ciebie

tel. 601 819 879

reklama@em.kielce.pl

www.emkielce.pl

Historyczny wyścig o minie Kielce

autor: **Michał Gajos**

Fani kieleckiego etapu Wyścigu Solidarności i Olimpijczyków będą musieli obejść się smakiem. Przyszłoroczna edycja imprezy ominie stolicę województwa świętokrzyskiego.

W ostatnich latach Kielce były stałym punktem na trasie Wyścigu Solidarności i Olimpijczyków. W tegorocznej edycji kolarze wyruszyli nawet z miejscowego rynku w piąty etap rywalizacji. Tym razem jednak uczestnicy nie zbliżą się do granic grodu nad Silnicą.

To decyzja kieleckiego ratusza, podyktowana poszukiwaniem oszczędności w miejskim budżecie. Według nieoficjalnych informacji koszt organizacji po stronie miasta wynosi około 30 tysięcy złotych. – Gdyby to była impreza bezkosztowa dla miasta, z radością chcielibyśmy ją organizować. Gdyby wymagała jedynie wsparcia merytorycznego naszych pracowników – również. Jednak tak nie jest. To wydarzenie generujące wydatki po stronie miasta. Spotkaliśmy się z przedstawicielami „Solidarności” i z wyprzedzeniem poinformowaliśmy, że chcemy zrobić co najmniej roczną przerwę – mówił na sesji Rady Miasta wiceprezydent Kielc, Tomasz Porębski.

Decyzja ta wywołała zdziwienie i rozczarowanie ważnych postaci regionalnego oraz krajowego kolarstwa, w tym Tomasza Brożyny – czterokrotnego triumfatora tego wyścigu.

– Szkoda, że nie będzie tu mety ani startu. Ten wyścig skupiał mocne ekipy, dobrych kolarzy, jak Mark Cavendish – rekordzista etapowych zwycięstw Tour de France. Podczas tej imprezy rodziły się również gwiazdy. To była promocja naszego regionu, pełnego świetnych i malowniczych tras rowerowych. Tutejsze etapy były bardzo widowiskowe – powiedział nam olimpijczyk oraz zwycięzca Tour de Pologne. ◀

Byli piłkarze wyremontują... boisko

autor: **Michał Kita**

Zniszczony beton i rozbite szkło już niebawem zastąpi sztuczna nawierzchnia i uśmiechy młodych piłkarzy. Zaniedbane boisko przy ulicy Bolesława Chrobrego w Kielcach odzyska dawny blask i zostanie kompleksowo zmodernizowane. Tego przedsięwzięcia podejmie się fundacja „Wychowani na boisku”, założona między innymi przez byłych graczy Korony Kielce: Jacka Kielba i Kamila Kuzerę.

Zgodę na dziesięcioletnią dzierżawę obiektu wyrazili radni podczas listopadowej sesji Rady Miasta. Koszty remontu szacowane są na około milion złotych. Kamil Kuzera, przedstawiciel fundacji, podkreśla, że poza godzinami zorganizowanych treningów dzieci i młodzieży z boiska będą mogli korzystać nieodpłatnie mieszkańcy Kielc.

– Na tym boisku nigdy nie zdarzy się sytuacja, że ktoś, kto nie ma pieniędzy, a chce pograć w piłkę, zostanie wyproszony. Cała idea tego obiektu polega na tym, aby młodzi byli na boisku. To będzie miejsce otwarte – zaznacza.

Pomysł spotkał się z powszechnym uznaniem radnych ze wszystkich klubów. – Najważniejszy pożytek dla miasta jest taki, że fundacja zadba o infrastrukturę, o którą miasto zwyczajnie nie mogłoby zadbać z powodu braku pieniędzy, co jest częstym problemem w Kielcach – ocenia Marcin Stępniewski, przewodniczący klubu Prawa i Sprawiedliwości.

– Panowie z fundacji prowadzą rozmowy w sprawie organizacji zajęć dla seniorów – to grupa społeczna, której aktywizację również należy wspierać. To przedsięwzięcie jest istotne z punktu widzenia pożytku publicznego – mówi radna Kamila Wojda-Misiuda z klubu Koalicji Obywatelskiej. Remont boiska przy ulicy Chrobrego ma rozpocząć się w styczniu, a obiekt zostanie oddany do użytku jesienią przyszłego roku. ◀

Na pomoc Jamajce

autor: Michał Łosiak

Misja w Maggotty na Jamajce poważnie ucierpiała podczas przejścia huraganu Melissa. Placówka jest obecnie odbudowywana dzięki zaangażowaniu dwóch wolontariuszy z Polski oraz miejscowych misjonarzy. Do wsparcia zachęceni są także wszyscy ludzie dobrej woli.

W parafii Ducha Świętego posługują: ks. Marek Bzinkowski z Oleśnicy, siostry sercanki (w tym siostra pochodząca z parafii Bukowa) oraz świecka misjonarka Marta Socha z parafii w Kostomłotach. Wspólnota niedawno świętowała 25-lecie swojego istnienia.

DRAMAT, KTÓRY PORUSZYŁ SERCA

– Przeżyliśmy huragan i jako Misja podejmujemy swoje trudne obowiązki. Zaczynamy od wielkiego sprzątnięcia. Nie mamy wody ani prądu, większość ludzi straciła dachy lub całe domy. Szkoły nie będą działały, rolnicy na plony poczekają do przyszłego roku. Cudem mniej ucierpiał kościół, więc możemy gromadzić się na modlitwie – relacjonuje ks. Marek Bzinkowski.

Poruszające skutki żywiołu skłoniły do działania wielu ludzi. 13 listopada do Maggotty dotarli pan Sylwester i pan Gabriel, pracujący na co dzień w branży budowlanej. Mężczyźni zabezpieczają i naprawiają dachy oraz najbardziej zniszczone zabudowania. Ich pobyt potrwa do 11 grudnia.

Od pierwszych chwil wsparcie płynie również od diecezjan.

– Jamajka wciąż potrzebuje pomocy duchowej i materialnej. Proszę o modlitwę indywidualną i wspólnotową za wszystkich mieszkańców, którzy ucierpieli. W miarę możliwości proszę też o wsparcie odbudowy misji w Maggotty – apeluje ks. Łukasz Zygmunt, dyrektor Misyjnego Dzielu Diecezji Kieleckiej.

ĆWIERĆ WIEKU MISYJNEJ SŁUŻBY

W centrum misyjnej działalności znajduje się parafia Ducha Świętego, która z ośmioosobowej wspólnoty rozrosła się do kilkuset wiernych. Poza pracą duszpasterską prowadzone są tam liczne inicjatywy edukacyjne, medyczne i wspierające zatrudnienie.

– Już w pierwszych latach misji powołano ośrodek zdrowia, zwany „kliniką”. Zaczynał w samochodowym kontenerze, a lekarz-wolontariusz przyjeżdżał raz w tygodniu. Później przybyły siostry sercanki, które podjęły systematyczną posługę pielęgniarstwa. Z czasem wybudowano obiekt z kilkoma gabinetami, gabinetem dentystycznym, apteką i salą do rehabilitacji – wyjaśnia ks. Łukasz Zygmunt.

Z usług ośrodka korzysta ponad 14 tysięcy osób rocznie. Przyjeżdżają tam wolontariusze z USA, Kanady, Francji, Polski oraz samej Jamajki.

Pomoc diecezjan jest nieoceniona. W 2018 roku z ofiar wiernych diecezja przeznaczyła 60 000 zł na rozbudowę kliniki, a także zakupiła specjalistyczny samochód do przewozu osób starszych i chorych.

Jak pomóc?

Wsparcie finansowe odbudowy misji można kierować za pośrednictwem Misyjnego Dzielu Diecezji Kieleckiej:

40 1240 1372 1111 0010 6117 7623

W tytule: „Jamajka”

MDDK, 25-025 Kielce, ul. Jana Pawła II 3

Dziękujemy za wsparcie!

Zespół Pieśni i Tańca „Wierna Rzeka” z Nagrodą Honorową Świętokrzyskiej Nagrody Kultury 2025

Podczas uroczystej gali otwierającej sezon kulturalny, wręczono Świętokrzyskie Nagrody Kultury, jedno z najbardziej prestiżowych wyróżnień przyznawanych przez Zarząd Województwa Świętokrzyskiego. W gronie laureatów znalazł się Zespół Pieśni i Tańca „Wierna Rzeka”, który otrzymał Nagrodę Honorową w postaci statuetki, doceniającą jego dwudziestoletni wkład w krzewienie kultury ludowej.

Zespół Pieśni i Tańca „Wierna Rzeka” został wyróżniony wśród najlepszych. Od lat pięknie promuje gminę Piekoszów i z pasją pielęgnuje dziedzictwo regionu.

Zespół Pieśni i Tańca „Wierna Rzeka” z gminy Piekoszów działa od czerwca 2005 roku. Grupa liczy dziś 20 osób, w tym sześcioosobową kapelę, i może poszczycić się licznymi sukcesami na szczeblu wojewódzkim i krajowym. Kierownikiem zespołu jest Teodora Krążek. - Dziękuję wszystkim członkom zespołu za podtrzymywanie tradycji ludowych i piękną promocję naszego regionu. Podziękowania kieruję też do burmistrz Teresy Jakubowskiej za zgłoszenie „Wiernej Rzeki” do Świętokrzyskiej Nagrody Kultury oraz za nieustanne wspieranie talentów ze swojej gminy – powiedziała marszałek Renata Janik.

Burmistrz miasta i gminy Piekoszów Teresa Jakubowska, obecna podczas gali, nie kryła dumy z sukcesu zespołu. – „Wierna Rzeka” przez dwie dekady swojej działalności konsekwentnie promuje naszą gminę, pielęgnując tradycję i piękno kultury ludowej. To wyróżnienie jest w pełni zasłużone, za pasję, wytrwałość i serce, jakie członkowie zespołu wkładają w każdy występ. Dziękuję im za to, że dzięki ich pracy Piekoszów jest dziś rozpoznawalny w całym województwie jako miejsce, gdzie kultura ludowa wciąż tętni życiem – podkreśliła burmistrz Teresa Jakubowska.

Mieszkańcy Miasta i Gminy Piekoszów, Teresa Jakubowska – Burmistrz Miasta i Gminy Piekoszów zaprasza mieszkańców do Punktu Obsługi Interesantów programu „Czyste Powietrze”, który mieści się w pokoju nr 1 na parterze budynku Urzędu Miasta i Gminy Piekoszów. Godziny pracy punktu: **poniedziałek- 15.00-17.00 wtorek, środa-13.30-15.30, czwartek, piątek -8.00-10.00. – pokój nr 1.**

PREZENT, NIE RÓZGA

Panie Prezesie, zbliża się 6 grudnia, mikołajki. Czy wodociągom w tym roku należy się różga czy prezent?

Henryk Milcarz, prezes Wodociągów Kieleckich: - Robiliśmy wszystko, żeby zasłużyć na prezent i powinien być z nas zadowolony nie tylko Święty Mikołaj, ale i wszyscy odbiorcy. Dostarczamy im cały czas źródłaną wodę z ujęć głębinowych, najzdrowszy napój. Oczyszczamy ścieki na światowym poziomie. A ludzie płacą za to wszystko mniej, niż średnio w innych dużych miastach w kraju i w regionie. Cały czas prowadzimy też nowe inwestycje, aby podłączyć do sieci ostatnie niewielkie brakujące części aglomeracji kieleckiej. Myślę, że zasłużyliśmy również na prezent za to, że skutecznie wykorzystujemy środki finansowe z Unii Europejskiej. W tym roku sięgnęliśmy po nie z Krajowego Programu Odbudowy. I nie jest to nasze ostatnie słowo.

Święty Mikołaj nagradza również za grzeczność. Jak być grzecznym w czasach, kiedy mamy coraz więcej złości, wrogości, podziałów?

- Ja mam na to swoją receptę – żeby być grzecznym, trzeba być po prostu dobrym człowiekiem. Jak człowiek jest dobry, to i innych ludzi dobrze traktuje. I nie potrzebuje jakichś szczególnych szkoleń z obsługi klienta, oferowanych przez wyspecjalizowane firmy.

A jaką potrawę z kieleckiej kranówki przygotowujemy w te jesienne dni?

- Mam sezon na dynię, przygotowujemy więc zupę krem dyniową, ale nietypową - z pieczonej dyni, papryki i pomidorów. Potrzebujemy wywar warzywny z 2 litrów kieleckiej kranówki, 0,5 kg dyni, 3 czerwone papryki, 3 pomidory, łyżeczkę suszonego imbiru, 3 ząbki czosnku, po łyżeczce lubczyku, soli, pieprzu i wędzonej papryki. Dynię kroimy na małe kawałki, układamy w piekarniku skórką do dołu, paprykę kroimy na pół i usuwamy gniazda nasienne, pomidory układamy w całości i wszystko pieczemy w temp. 180 st. C przez 40 minut. Po wystudzeniu zdejmujemy skórkę z warzyw. Warzywa i przyprawy dodajemy do wywaru, gotujemy 10 minut i miksujemy. Krem podajemy do wyboru z pokruszonymi orzechami, nasionami słonecznika lub białym serem wędzonym.

Dziękuję za rozmowę.

Naprawy, czyszczenie, eksploatacja sieci wodociągowej i kanalizacyjnej

badania laboratoryjne wody, ścieków i osadów ściekowych

www.wod-kiel.com.pl

Z sercem przy porodzie

Narodziny dziecka to moment, który na zawsze zostaje w pamięci rodziców — pełen wzruszenia, niepewności, ogromnych emocji i zaufania, którym obdarzają osoby towarzyszące im w tym szczególnym dniu. To właśnie wtedy położna staje się kimś więcej niż tylko medykiem — jest wsparciem, przewodnikiem, obecnością, która potrafi też dodać odwagi.

Podczas naszej rozmowy Agnieszka Piwowarczyk, nominowana do XXII edycji ogólnopolskiego konkursu „Położna na medal”, udowodniła, jak wiele serca i czułości wkłada w swoją pracę. Opowiedziała nam zajmująco o pięknie i odpowiedzialności tego zawodu.

– Jakie uczucia towarzyszą Pani w związku z tą nominacją?

– Czuję ogromną radość i zaszczyt, ale przyznam, że jestem też trochę zaskoczona. W naszym województwie jest wiele wspaniałych położnych, więc ta nominacja ma dla mnie szczególne znaczenie i traktuję ją jako ogromne wyróżnienie.

– Praca położnej to duża odpowiedzialność. Co Pani w niej najbardziej ceni?

– To, że mogę towarzyszyć rodzicom w jednym z najważniejszych dni ich życia. Wchodzą do szpitala z własnym intymnym doświadczeniem wchodzę w obcy świat. Poród wymaga spokoju, ciszy i intymności. Jak powiedziała wspaniała położna Izabela Dębińska: „Poród przyrównywany jest do seksu”. Zgadza się z tym w pełni – jeśli kobieta czuje się komfortowo, poród przebiega w swoim tempie. Dlatego staram się poznać pacjentki chwilę wcześniej, by wspólnie przeżyć to wyjątkowe doświadczenie.

– Co w pracy położnej jest dla Pani najbardziej wzruszające?

– Bez wątpienia to, jak mężczyźni wspierają kobiety podczas porodu. To niezwykle, gdy razem przeżywamy te chwile – czasem płacemy razem, czasem się śmiejemy. To niesamowite, jak faceci dopingują swoje kobiety. Ostatnio miałam do czynienia z bardzo dobrze przygotowanym ojcem – działał jak jeden organizm z partnerką. Nie musiałam mu nic mówić, a i tak wszystko poszło idealnie. To niesamowite doświadczenie i naprawdę życzę każdej kobiecie takiego wsparcia.

– Pracuje Pani w zawodzie od 14 lat. Czy z biegiem czasu emocje związane z Pani pracą już opadły?

– Nie, emocje są takie same jak przy moim pierwszym porodzie. Kocham swoją pracę i każdej pacjentce staram się dać z siebie wszystko – by czuła się bezpiecznie, komfortowo i by wspominała poród jak najpiękniej. Chcę, aby przebiegał z godnością i szacunkiem dla niej i noworodka.

– Z jakimi pytaniami najczęściej przychodzą do Pani kobiety?

– Najczęściej pytają, czy poród boli. Niestety ból jest nieodłącznym elementem, ale dziś mamy wiele metod radzenia sobie z nim – zarówno farmakologicznych, jak i nefarmakologicznych. Kobiety często pytają też o pielęgnację noworodka, na przykład kiedy odpadnie pępek. W naszym Centrum organizujemy dni otwarte i cykliczne spotkania z położnymi, podczas których również odpowiadamy na wszystkie te pytania.

– Jak chciałaby Pani, aby pacjentki Panią zapamiętały?

– Chcę, aby zapamiętały mnie jako osobę pogodną i uśmiechniętą. Staram się przyjmować kobiety tak, jak sama chciałabym być przyjęta. Nie robię nic nadzwyczajnego – jestem grzeczna, uprzejma, odpowiadam na każde pytanie. Nie ma głupich pytań – każda wątpliwość pacjentki zasługuje na szacunek i logiczną odpowiedź. Pacjentki często stresują się, że ich pytanie może być infantylne. Na każdym etapie ciąży czy porodu może wystąpić coś frustrującego i panie zasługują na każdą odpowiedź.

– Dziękuję za rozmowę. ◀

Głosować na Agnieszkę Piwowarczyk można na stronie internetowej konkursu „Położna na medal”. To wyjątkowa okazja, aby docenić położną, która każdego dnia dba o komfort i bezpieczeństwo rodziców oraz ich dzieci.

Szanowni Czytelnicy

To ostatni tekst z cyklu poświęconego naszemu świętokrzyskiemu Archiwum Pełnemu Pamięci. W ośmiu odsłonach zaprezentowaliśmy przykłady zbiorów i kolekcji, które w ostatnich latach trafiły do Archiwum Delegatury Instytutu Pamięci Narodowej w Kielcach. Na łamach Tygodnika „eM” Kielce mogliśmy się przekonać, że każdy ze zbiorów i pojedynczych dokumentów świadczy o wspólnej, świętokrzyskiej historii.

Przekazując własne zbiory do Instytutu Pamięci Narodowej wielu z Państwa podjęło trudną decyzję. Zdjęcia, zapiski i pamiątki rodzinne stanowią świadectwa łączące nas z nieobecnymi już najbliższymi. Stanowią część własnej tożsamości budowanej na wspomnieniu i szacunku wobec poprzednich pokoleń.

Przekazując zbiory prywatne do państwowych archiwów, muzeów i bibliotek, nauka szacunku wobec przeszłości nabiera szerszego wymiaru. Przeglądając kolekcje i zbiory prywatne możemy dojść choćby do wniosków, że osiągnięcia II Rzeczypospolitej były zbudowane wysiłkiem wielu, często „zwykłych” ludzi, a wybuch II wojny światowej stanowił rzeczywisty kataklizm niszczący jednostki i rodziny.

Poznanie historii Polski pozostaje poznawaniem losów Jej mieszkańców. To historie jednostek, rodzin a następnie małych Ojczyzn budują opowieść o dziejach tej jednej, wspólnej Ojczyzny.

Kończąc cykl poświęcony projektowi Archiwum Pełnego Pamięci nie kończymy realizacji misji gromadzenia, zabezpieczania oraz udostępniania materiałów archiwalnych. Mamy nadzieję, że przedstawione historie pomogły lub pomogą Państwu w podjęciu trudnych, ale jednocześnie odpowiedzialnych decyzji.

Iwona Czyżyk, dr Robert Piwko
Delegatura Instytutu Pamięci Narodowej
w Kielcach

Archiwum Pełne Pamięci

Od początku istnienia Instytutu Pamięci Narodowej jednym z najważniejszych celów jego misji pozostaje dbałość o zachowanie pamięci o dziejach Polski i Polaków w XX w. Działanie to realizowane jest między innymi poprzez projekt Archiwum Pełnego Pamięci. Od 2017 r. Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej w Warszawie wraz z oddziałowymi archiwami i archiwami delegatur Instytutu Pamięci Narodowej gromadzi pamiątki rodzinne. To wszelkie ślady przeszłości – akta urzędowe, prywatne listy, dzienniki, filmy, nośniki audio i wideo, fotografie – ukazujące losy polskich rodzin, a przez ich pryzmat historię naszej Ojczyzny.

Tworząc Archiwum Pełne Pamięci Instytut stworzył narzędzie pomocy skierowane do rodzinnych kustoszów, którzy opiekują się prywatnymi zbiorami. Wiedza tych osób o zawartości zbioru jest tak samo imponująca co bezcenna. Niestety, bezwzględność upływającego czasu wymaga, aby rodinni kustosze otrzymali wsparcie. Stąd w każdym z archiwów Instytutu powołano pracownika archiwum, który pozostaje do dyspozycji osób zainteresowanych opieką nad zbiorami rodzinnymi. Służymy radą w jaki sposób należy przechowywać cenne świadectwa przeszłości. Jesteśmy otwarci wobec każdej woli złożenia materiałów rodzinnych do archiwum delegatury. Proces ich przekazania przebiega sprawnie i profesjonalnie. Zresztą potwierdzeniem tych słów jest obszerna lista Darczyńców.

Archiwum Pełne Pamięci to hasło za którym kryje się codzienna praca nad przechowywaniem i udostępnieniem materiałów źródłowych. W dobie cyfryzacji dążymy do tworzenia zbioru kopii cyfrowych, tak aby nie obciążać wypożyczaniem często bardzo kruchych dokumentów z początku XX w. Pracownicy archiwum

Wystawa Archiwum Pełne Pamięci

Kolekcja Haliny Stec-Kwaśniewicz

wchodzą w ten sposób w rolę wspomnianych kustoszy rodzinnych udostępniających materiały osobom korzystającym ze zbiorów Instytutu.

Dotychczas do Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej trafiło 2879 kolekcji i źródeł historycznych. W zasobie archiwalnym Delegatury Instytutu Pamięci Narodowej w Kielcach znajduje się 145 zbiorów przekazanych przez osoby prywatne i stowarzyszenia.

Kolekcje przekazane w 2025 r.

Od stycznia 2025 r. do archiwum Delegatury Instytutu Pamięci Narodowej trafiło 18 zbiorów i kolekcji od osób prywatnych. Dziś, po ich uporządkowaniu i opracowaniu stanowią łącznie ok. 1,5 metra bieżącego akt przechowywanych przez Instytut w Kielcach. To bardzo dużo. Jak zapewne się Państwo domyślicie – o wadze źródeł archiwalnych nie świadczą jedynie liczby. Znacznie ważniejsza jest ich zawartość. Już chyba na zawsze miano bezcennych towarzyszyć będzie materiałom odnoszącym się do sylwetek Zamordowanych podczas zbrodni katyńskiej. Podczas tegorocznych, cyklicznych spotkań edukacyjnych organizowanych w Sandomierzu do naszego zasobu trafiły dwa tego typu bezcenne zbiory. To dokumenty osobiste, fotografie i listy por. Bolesława Wawrzkiewicza i por. Teodora Wołoszczuka.

W czerwcu tego roku do zasobu archiwalnego Delegatury Instytutu Pamięci Narodowej w Kielcach trafiło świadectwo przetrwania niemieckiego KL Dachau. To świadectwo zapisane na 39 listach Wacława Lutyńskiego adresowanych do żony Celiny. Listy te, dzięki zaufaniu syna Celiny i Wacława trafiły do Kielc, ale przede wszystkim mogły zostać pokazane szerszemu gronu – jędrzejowskiej młodzieży. Obecnie listy Wacława do Celiny posiadają kopię cyfrową oraz tradycyjną, a także dysponujemy ich tłumaczeniem. Stanowią podstawę publikacji edukacyjnej, której promocję zaplanowano na czerwiec 2026 r.

W ostatnim czasie trafiły do nas także inne, cenne zbiory archiwaliów. Z Wrocławia trafiły do nas pamiątki dotyczące losów Andrzeja Felczyńskiego – żołnierza Armii Krajowej. Wśród nich listy z niemieckiego obozu KL Buchenwald oraz niezwykła rzadkość – grypsy z Więzienia w Opatowie powstałe w czasie trwania okupacji niemieckiej.

W opracowaniu pozostaje także kolekcja jednego z kieleckich Darczyńców, który przekazał świadectwa życia i działalności Marii Foltynowicz z d. Krainńskiej. To pielęgniarka, która była jednocześnie... pierwszą amazonką startującą w zawodach hippicznych organizowanych w Polsce. Na kolekcję składają się fotografie, a także listy z okresu międzywojennego pisane do Marii oraz jej osobiste notatki i dokumenty.

Darczyńcom dziękujemy za podjęcie tej odpowiedzialnej decyzji i...

Zapraszamy

3 grudnia 2025 r. o godz. 17:00 do Centrum Edukacyjnego „Przystanek Historia” Instytutu Pamięci Narodowej w Kielcach. Tematem spotkania będzie podsumowanie realizacji projektu Archiwum Pełnego Pamięci w województwie świętokrzyskim. Spotkanie stanowi formę podziękowania, które chcemy złożyć darczyńcom w ramach obchodów archiwalnego Dnia Darczyńcy. Będzie wystawa, będzie rozmowa o zbiorach, a przede wszystkim będzie możliwość spotkania się darczyńców i archiwistów.

Zapraszamy 3 grudnia o godz. 17:00 do „Przystanku Historia” IPN w Kielcach przy ul. Warszawskiej 5. Spotkanie ma charakter otwarty.

Podpisanie protokołów przekazania kolekcji przez o. Przemysława Lutyńskiego i Dyrektor Archiwum IPN Panią Marzenę Kruk w dn. 13 czerwca 2025 r.

Listy Wacława Lutyńskiego pisane z KL Dachau

Nowe kolekcje w opracowaniu

Udzielamy wybaczenia i prosimy o nie

Biuro Senatorskie Kielce Al. IX Wieków Kielc 2a tel. 41 34 33 925

Jest 18 listopada 1965 roku. Trwają obrady Soboru Watykańskiego II (1962–1965). Zebranych tam 34 polskich biskupów, w tym m.in. prymas Stefan Wyszyński i abp Karol Wojtyła, podpisują historyczny list do biskupów niemieckich. Inicjatorem listu i jego autorem był abp Bolesław Kominek, przyszły arcybiskup metropolita wrocławski. Orędzie zawierało przypomnienie tysiąclecia chrześcijaństwa w Polsce, w tym historię stosunków polsko-niemieckich. Poczesne miejsce znalazły kwestie najbardziej bolesne, związane z cierpieniem i krzywdami doznanymi przez obywateli polskich w czasie ostatniej wojny. Były też dłonie wyciągnięte do pojednania, bo jakże inaczej obchodzić bez przebaczenia nasze Milenium, które miało nastąpić już w 1966 roku. Nie wszystkim to się spodobało. Pomijam dyplomatyczny i „do bólu” poprawny ton odpowiedzi niemieckich hierarchów, ale dla mnie najistotniejsza jest postawa ówczesnych władz w PRL, a szczególnie towarzysza Wiesława Gomułki. On i jego komunistyczne zaplecze postanowili zdyskredytować prymasa, twórcę Wielkiej Nowenry. Bali się jej jak diabeł święconej wody, nazywali „ofensywą wujującego klerykalizmu” — i mieli rację, bo to było Maryjne koło ratunkowe dla ratowania i umocnienia Ducha Polskiego, Chrześcijańskiego Narodu. Rozpętali oszczerczą kampanię, by ośmieszać biskupów: że kolaboranci, że zdrajcy Ojczyzny, że nie mają prawa do organizacji obchodów Milenium. Sami, w panice, powołali do życia specjalną Komisję Par-

ZDANIEM SENATORA

KRZYSZTOF MAREK SŁOŃ
Senator RP, PiS

tyjno-Rządową ds. Uroczystości Tysiąclecia. W tych i wcześniejszych latach katolikom w Polsce nie było łatwo. Piłowanie kwitło w najlepsze. Internowania i więzienia dla biskupów i kapłanów — jak choćby dla naszego biskupa Czesława Kaczmarka — likwidacja religii w szkołach i krzyży w miejscach publicznych, cofanie pozwoleń na budowę kościołów czy wprowadzony przez Jaruzelskiego pobór kleryków do armii, żeby im Boga z głowy wybrać.

Jeden z aparatczyków komunistycznych uknuł wtedy słynne określenie, że toczy się walka o to, kto ma sprawować rząd dusz. W czasie obchodów Milenium Chrztu Polski dochodziło niejednokrotnie do zamieszek, były nasze procesje i wasze pochody. Rozwieszano plakaty: „Nie przebaczymy”, na których patrioci potajemnie — jak za okupacji — dopisywali „...Katynia”. Gomułka dwoił się i troił, żeby jego obchody były lepsze

i bardziej okazałe od tych kościelnych.

Naród w zdecydowanej większości nie dał się zwieść, choć w niejednym umyśle i duszy udawało się komunistom zasiać zwątpienie i bunt przeciw Episkopatowi.

Dla mnie postawa Biskupów i ich list sprzed 60 lat, choć wstępnie nie akceptowany przez niemieckich hierarchów, to po latach, gdy już dojrżeli do wielkości tego przesłania pojednania, przyczynił się do tego, że również oni w 1978 roku opowiedzieli się za wyborem Kardynała Karola Wojtyły na Papieża — pierwszego z Rodu Polaków.

-20%

PROMOCJE TYGODNIA

STUDENCKI WTOREK

TANIA ŚRODA

PIKANTNY CZWARTEK

SŁODKI PIĄTEK

Więcej badań, więcej zdrowia – profilaktyka dla pracowników

Świętokrzyskie inwestuje w zdrowie! Dzięki Funduszom Europejskim tysiące mieszkańców regionu mogą zadbać o siebie, zanim choroba da o sobie znać.

Program „Profilaktyka Świętokrzyskich Pracowników”, realizowany przez Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy w Kielcach wraz ze Świętokrzyskim Centrum Onkologii, właśnie zyskał nowy, szerszy wymiar. Dodatkowe 14,2 milionów złotych unijnego wsparcia oznacza więcej badań, także dla młodszych uczestników, i realne wzmocnienie profilaktyki zdrowotnej w regionie.

To jeden z największych projektów profilaktycznych w kraju realizowany w ramach programu „Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027”. Jego wartość wzrosła do 85,2 miliona złotych, a liczba osób objętych badaniami sięgnie 55 tysięcy. Najważniejsza zmiana? Obniżenie progu wieku - teraz z programu mogą korzystać także osoby od 40. roku życia.

- Doświadczenia pierwszych miesięcy funkcjonowania programu pokazały, że choroby cywilizacyjne i zawodowe dotyczą coraz młodszych pracowników. Dlatego obniżono wiek uczestników do 40 lat poszerzając tym samym grono odbiorców programu. W praktyce oznacza to, że tysiące mieszkańców Świętokrzyskiego wcześniej dowiedzą się o ewentualnych zagrożeniach zdrowotnych i szybciej trafią pod opiekę specjalistów – podkreśla Renata Janik, marszałek województwa świętokrzyskiego.

W ramach projektu uczestnicy przechodzą kompleksowe badania krwi, konsultacje z lekarzami medycyny pracy, a w przypadku konieczności dalszej diagnostyki - badania genetyczne oraz specjalistyczne konsultacje – m.in. kardiologiczne, pulmonologiczne i rehabilitacyjne. Dodatkowe środki pozwoliły zwiększyć liczbę badań genetycznych BRCA1 i BRCA2, które pomagają wykrywać predyspozycje do chorób nowotworowych, a także rozszerzyć liczbę badań PSA u mężczyzn wspierających diagnostykę raka prostaty – aż do 13 tysięcy. Doposażona została również pracownia fizjoterapii w Wojewódzkim Ośrodku Medycyny Pracy, dzięki czemu pacjenci mogą korzystać z szerszego zakresu zabiegów rehabilitacyjnych.

Od rozpoczęcia projektu w lipcu 2024 roku już ponad 15,7 tysiąca osób wzięło udział w badaniach i konsultacjach. Wykonano tysiące specjalistycznych świadczeń, w tym blisko tysiąc badań genetycznych i ponad dwa tysiące konsultacji kardiologicznych. Każdy uczestnik ma wykonane badanie laboratoryjne krwi oraz teleporadę lekarza medycyny pracy, a w razie potrzeby trafia do odpowiedniego specjalisty. Dzięki tak kompleksowemu podejściu profi-

laktyka przestaje być teorią – staje się realną inwestycją w zdrowie mieszkańców regionu.

- Zdrowie mieszkańców to nasz priorytet. Dzięki Funduszom Europejskim możemy realizować programy, które nie tylko diagnozują choroby, ale przede wszystkim im zapobiegają. Projekt „Profilaktyka Świętokrzyskich Pracowników” to przykład tego, jak fundusze unijne realnie wpływają na jakość życia ludzi – podkreśla Renata Janik, Marszałek Województwa Świętokrzyskiego.

- Projekt ma charakter strategiczny i kompleksowy, ponieważ łączy działania takie jak inwestycje w sprzęt i infrastrukturę medyczną z aspektami niematerialnymi związanymi z edukacją i profilaktyką zdrowotną. To przykład nowoczesnego podejścia do polityki zdrowotnej, w której samorząd województwa i instytucje ochrony zdrowia współpracują na rzecz dobra mieszkańców – dodaje Renata Janik.

Więcej badań, lepsza diagnostyka, szybsza reakcja – tak wygląda nowoczesna profilaktyka w praktyce. Bo w Świętokrzyskiem, gdy gramy na TAK z Funduszami Europejskimi, gramy o zdrowie każdego z nas.

KUP ONLINE:
DECORTREND.PL

czynne:
Pon - Pt: 8⁰⁰ - 16⁰⁰
Sob: 8⁰⁰ - 14⁰⁰

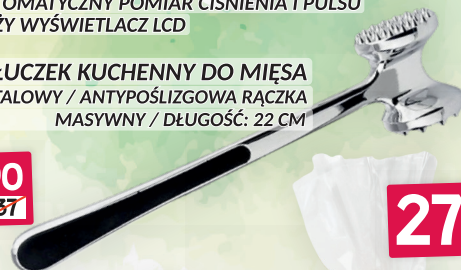
MEGA HIT
27⁵⁹

CIŚNIENIOMIERZ NARAMIENNY ELEKTRONICZNY
AUTOMATYCZNY POMIAR CIŚNIENIA I PULSU
DUŻY WYŚWIELACZ LCD

TŁUCZEK KUCHENNY DO MIĘSA
STAŁOWY / ANTYPOŚLIŻGOWA RĄCZKA
MASYWNY / DŁUGOŚĆ: 22 CM

19⁹⁰
37

MOP DWUKOMOROWY PŁASKI EASY CLEAN
DOKŁADNE CZYSZCZENIE / SKUTECZNE WYCISKANIE
2 KOMORY WIADRA: PŁUKANIE I SUSZENIE
W ZESTAWIE 2 WKŁADY Z MIKROFIBRY

SUPER OKAZJA
19⁹⁰
84

TYLKO 100 SZT.
W TEJ CENIE

LAMPKI CHOINKOWE 100 LED
KOLOR: BIAŁY - CIEPŁY lub BIAŁY ZIMNY
DŁUGOŚĆ: 8 METRÓW / ZASILANIE 220V
8 TRYBÓW ŚWIECENIA

MEGA HIT
5⁹⁰
27

ZESTAW PREZENTOWY NA MIKOŁAJA
ORAZ POD CHOINKĘ / W PACZCE:
TAŃCZĄCA I GRAJĄCA CZAPKA MIKOŁAJA
3 RODZAJE ZABAWEK EDUKACYJNYCH
IDEALNY POMYSŁ NA PREZENT

MEGA HIT
9⁹⁰
29

SZTUCZNA CHOINKA ŚWIĄTECZNA
WYSOKOŚĆ 60 CM / GĘSTE GAŁĄZKI
CHOINKA SPRZEDAWANA BEZ OZDÓB

60 CM

12⁹⁵
29

DEKORACYJNE SKARBONKI ŚWIĄTECZNE

IDEALNY POMYSŁ NA PREZENT

BARDZO DUŻY WYBÓR WZORÓW ŚWIĄTECZNYCH I NIE TYLKO

LATARKA LED AKUMULATOROWA
4 TRYBY ŚWIECENIA / WODOODPORNĄ
ŁADOWANIE USB / DUŻY ZASIĘG

9⁹⁹
34

3⁴⁹
950

PIĘKNE GAŁĄZKI ŚWIĄTECZNE
AŻ 20 RODZAJÓW DO WYBORU

MEGA HIT
1⁹⁹
7

LAMPKI CHOINKOWE MICRO LED
20 LED ZASILANIE BATERIAMI 2xAA
DŁUGOŚĆ AŻ 220 CM / RÓŻNE KOLORY

STREFA WYPRZEDAŻY

2026 ROK

KALENDARZ TRADYCYJNY 2026 / ZDZIERAK
DEKORACYJNA ZAWIESZKA ŚCIENNA W CENIE 5 ZŁ

5⁹⁰
19

WKŁAD DO MOPA PŁASKIEGO TYPU VILEDA ULTRAMAX
Z MIKROFIBRY / MOŻLIWOŚĆ PRANIA W PRALCE

9⁹⁰
19

ZAPASOWE RĄCZKI DO GARNKÓW
W KOMPLECIE ŚRUBKI MOCUJĄCE

2 SZT
7⁵⁰
12

4⁵⁰
9

KOLORY:
ZŁOTY
SREBRNY
BIAŁY

SZTUCZNY ŚNIEG W SPRAYU
3 KOLORY DO WYBORU

14⁹⁰
39

TERMOFOR W FUTRZANYM POKROWCU
CIEPŁO I UROK DO KAŻDEGO ZIMOWEGO DNIA

ZAPACH DO ROZPYLACZA AIR VICK
DOSTĘPNE RÓŻNE ZAPACHY / POJEMNOŚĆ: 200ML

6⁵⁰
90

1⁴⁹
7

SZNUREK PAKOWY OZDOBNY 70 M
WYKONANY Z BAWELNY MOŻNA STOSOWAĆ DO WĘDLIN

4⁹⁵
12

BATERIE GUZIKOWE WSZYSTKIE RODZAJE
DOSTĘPNE ZESTAWY 10 SZT. i 5 SZT.

29⁴⁴

RĘKAW KĄPIELOWY NA RĘKĘ - OCHRONIACZ NA GIPS
DOSTĘPNY TAKŻE OCHRONIACZ NA NOGĘ

5 METRÓW
19⁹⁰
34

PRZEDŁUŻACZ ELEKTRYCZNY 5 M
DO WYBORU WERSJA Z 6 LUB 7 GNIAZDAMI

7⁹⁵
12

PIEPRZ CZARNY ZIARNO 100g
LUB PIEPRZ CZARNY MIELONY 100g

7⁹⁰
11

KWASEK CYTRYNOWY 200g
NATURALNY BEZPIECZNY ODKAMENIACZ

OFERTA WAŻNA OD 22.11.2025 DO 06.12.2025 LUB DO WYCZERPANIA ZAPASÓW